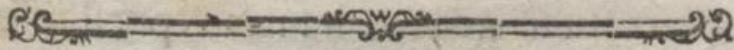

P R A E F A T I O

Sensibus animalia externis provide sibi à natura acutioribus concessis gaudent, ut proficua discernant alimenta à noxiis; hæc evitent, illa appetant. Hominem rationalem Summo rerum **ARBITRO**, media inter discrimina ponere placuit, ut sic adigatur, non otiosum spectatorem, sed assiduum naturæ operum scrutatorem agere; atque in sui aliorumque commodum nova continuo detegat, Summi que **NUMINIS** in his Sapientiam, Bonitatem, Providentiam adoret.

Tanta plantarum per Universum copia, diversitas tanta, analysium innumerabilium

P R Æ F A T I O.

instituentiarum impossibilitas, institutarum insufficientia (*) omnem spem ademissent, quidquam à priori de plantarum viribus pronuntiare posse; nisi indefessus Botanicorum Systematicorum labor, assidua classium naturalium investigatio (**) plantarum sub his contentarum analogia explorata virtus, tantum generi humano præstitissent commodi, ut non solum visis, odoratis, degustatis, & inde cognitis sibi nocituris, vel non nocituris Vegetabilibus, ab iis abstineant, aut hæc in usum trahant; sed etiam, quod mirum, in ipsis venenis cognitis, hinc maxima cum cautela à Magnis in Arte Viris exploratis, in suis calamitatibus deplorati mortales, exploratum levamen inveniant.

Præ-

(*) Chomel. hist. plant. p. 37.

(**) Classes naturales, aut potius ordinem naturalem dari multum dubium est, cum natura nihil per saltus, sed omnia successive, & absque omni hiato faciat; hiatus quos naturæ scrutatores ad quemlibet passum offendunt, limitibus strictis ingenii humani, & defectui cognitionis naturæ operum adscribant, necesse est.

P R Æ F A T I O.

Præceps hoc præposterumque de Venenis judicium, eorum à medicamentis putatitium discrimen, quæ duo non nisi gradu virium inter se discrepant, & ab Antiquis ipsis sub eodem PHARMACI nomine complexa inveniuntur; quantum Medicinæ retardaverit progressum, abunde in Amoenitatibus Academicis (*) *Immortalis* LINNÆUS demonstravit. Plurima Antiquis notissima, & cum successu olim adhibita, heroica medicamenta, Agyrtarum erroribus, dosi justo majori exhibitata, unde funesti emanarunt effectus, eviluerunt magno Medicinæ damno: hinc panicus ille Venenorum terror, ut ad nomen ipsum, vix jam non infectos sese credant, pusillanimes omnium Medicorum etiam occupans animos, insuperabiles fere obices, ad Venenatarum plantarum virtutes sedulo explorandas, posuit: quos cordati, de re publica, politica æque ac litteraria optime meriti Viri, quibus *ex meliori luto Titan præcordia finxit* disjecerunt

(*) Differt. de obstacul. Medic.

P R Æ F A T I O.

runt strenue, & scriptis, ac experimentis eousque rem perduxerunt, ut nunc quilibet jam Apollineæ artis cultor, Cicutas, Aconita, Atropas, Hyoscyama durissimaque alia venena, ad sublevandos proximos, optime convertere norit.

Liceat hic auctoritate verbisque Magnifici ac Celeberrimi Professoris de HAEN, (*) ubi rem hanc universo erudito Orbi ob oculos posuit confirmare. “ No-

” xias, inquit, vocant plantas, venenatas
” vocant, lethiferas vocant, quæ quid
” propriæ sint, ne intelligant quidem.

” Centenæ certe venenatæ sunt, &
” quia venenatæ, ideo salubres. Ita to-
” ta plantarum classis alvum, ventriculum,
” urinas moventium, venenata quidem,
” & inimica corpori & lethalis tandem
” fit assumta, si fuerit copiosius, cogni-
” ta autem debitis experimentis apta ea-
” rum dosi, salutifera esse hæc tota de-
” prenditur classis. Verum venenum
” est opium; justa autem dosi modera-
” tor

(*) Ration. Med. part. IV. p. 246.

P R Æ F A T I O.

” tor dolorum est, turbarum paccator est,
” stator est nimiae evacuationis. - - Dul-
” co-amaræ stipites majori dosi convulsio-
” nes, & deliria excitant; moderata
” vero spasmos convulsionesque solvunt,
” humores blande attenuant. Hinc in eam
” sententiam facile adducimur, quod ve-
” nena plurima ideo venena sunt, quia
” nimia copia dantur, apta si dosi da-
” rentur egregia futura sanitatis auxilia. “
” Helleborus, Phelandrium, Cicuta, So-
” lana varia, Belladonna, Hyoscyamus,
” & id genus alia, noscuntur, interno
” externoque usu, noxiæ plantæ non esse,
” ferrique si non interne omnes, externe
” saltem posse. Hinc fore ut aliæ vene-
” natæ plantæ etiam salutare demum de-
” prehendantur, spem merito faciunt. “
Quod ipsum cum plurimis aliis magnis Vi-
ris luce meridiana clarius effecit ILLU-
STRIS. *noſter* PRÆSES L. B. à STÖRCK
cum Aconita, Hyoscyamo, Conio, Cle-
matitide, Colchio, Datura, Anemone &c.;
Qui primus fere hisce temporibus fuit, qui
gl-

P R Æ F A T I O

glaciem fregit, & cum dirissimis hisce venenis Suam sæpenumero publicæ incolarum salutis consecrando valetudinem, plurima Generi humano utilissima pericula fecit. Tantorum itaque Virorum auctoritati innixus, omnes has plantas in venenatarum numerum collocavi, quarum vires ejusmodi sunt observatæ, ut intra corpus assumptæ, illud ni ab alma natura, aut viribus propriis, aut aliunde adjuncta, per quamcunque eliminentur viam, tardius ocyus mutant, & nonnullæ subitum sæpenumero interitum minentur.

